

Řečová výchova

Vzhledem k výraznému oslabení řečových schopností u dětí, velkému množství dětí z cizojazyčného či bilingvního prostředí je součástí Školního vzdělávacího programu systematicky vedená řečová výchova, která se bude skládat z několika bloků. Každý blok bude rozpracován na konkrétní činnosti dle věkových skupin a individuálních schopností jednotlivých dětí.

Řečová výchova prolíná všemi pěti oblastmi danými RVP PV (Dítě a jeho tělo, Dítě a psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět). Řečové výchově nejvíce odpovídá oblast Dítě a jeho psychika a jeho podoblast Jazyk a řeč.

K dílčím vzdělávacím cílům v podoblasti Jazyk a řeč, které pedagog u dítěte podporuje, patří:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování),
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu, osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické), osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).

1) Artikulační cvičení – motoriku mluvidel, které budeme procvičovat dle nápodoby, obrázků a u nejmladších dětí za pomoci plyšáků. Využívat budeme i zrakovou oporu – zrcátko.

- rozcvičování mluvidel - mimických svalů, jazyka, rtů, špulit rty

2) Dechová cvičení: trénink nádechu a výdechu nosem, ústy, zadržet dech atd. s využitím peříček, bublifuků, větrníků...

Velká část dětí nedokáže smrkat či nadechnout se do břicha, cvičení této oblasti jim pomůže zlepšit kvalitu života.

3) Sluchové a zrakové vnímání a paměť:

- hry k rozlišování různých zvuků, délky zvuků (např. využití zvukového pexesa)
- činnosti a hry na rozvoj naslouchání - poslech krátké pohádky, příběhu
- „Řekni, co slyšíš“ – „Poznej, odkud zvoní zvonek“
- rozlišování jednotlivých hlásek ve slově Jak slovo začíná, končí?
- Hry k rozvoji sluchové paměti: Byl jsem v ZOO a viděl jsem tam...(slona, žirafu, lva, tygra, pandu) – děti postupně přidávají další zvíře a opakují všechna od začátku.
- Pojmenovávání a třídění předmětů, hledání společných znaků

- 4) Rozvoj slovní zásoby - rozšiřování slovní zásoby o všechny slovní druhy, schopnost popisu obrázku či situace. Podpořit u dětí schopnost vést monolog a dialog.
- hry se slovy a hláskami formou říkadel, písniček, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie

5) Rozvoj rytmického cítění:

- vytleskávání rytmických struktur
- rozpočítadla
- vytleskávání slabik ve slově – např. hra Jak se jmenuješ?
- nápodoba rytmu (dva až čtyři tóny, více)
- hra na tělo (tleskání, podupávání, plácání...)

6) Další činnosti k prevenci poruch učení pro předškoláky:

- vyhledávání obrázku, který se od ostatních liší, který tam nepatří a proč
- vyhledávání obrázku, který je v obrácené poloze
- vyhledávání obrázku, který je převrácen zrcadlově
- rozpoznání a dokreslení chybějících detailů
- vyhledávání stejných obrázků
- cvičení na rozvoj grafomotoriky
- cvičení na rozvoj pravolevé orientace

Držení tužky je stejné u praváků i leváků - Obrázek č. 3. Při správném držení tužky se využívá tři prstů – palec, ukazováček a prostředníček. Dítě drží tužku nejméně 2 cm od špičky ve třech bodech. Tužka je opřena o prostředníček, ukazováček je jemně skrčený (pokud je promáčklý, dítě tlačí na tužku). Tužka je opřena o kožní řasu. Možné jsou i násadky na tužky.

Správný úchop tužky vlevo – LEVÁK, vpravo - PRAVÁK

